

Avrupa ve Orta Asya Bölgesinde Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine ve Kadınların Güçlenmesine Destek Olunması *İstanbul Sözleşmesi'nin imzalanmasına ve yürürlüğe girmesine yönelik savunuculuk*

İSTANBUL SÖZLEŞMESİ NEDİR?

2005 yılında Avrupa Konseyi üyesi devletler, ev içi şiddet sorunu ile ilgili olarak Avrupa'da büyük çaplı bir kampanya başlatmıştır. Kampanya sonucunda kıta genelinde sorunun ne kadar yaygın olduğu ortaya çıkmıştır. Söz konusu kampanya ile şiddete maruz bırakılan kadınların Avrupa'nın her yerinde aynı düzeyde korunmasını sağlamaya yönelik birbiriyle uyumlu yasal standartlar benimsenmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bunun yanı sıra kadınlara yönelik şiddet ile mücadele edilmesi ve bunun önlenmesi için bir insan hakları mekanizmasının geliştirilmesi tavsiye edilmiştir. Avrupa'nın en önde gelen insan hakları kurumu Avrupa Konseyi ise İstanbul Sözleşmesi adıyla da bilinen Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nin detaylandırılmasını talep etmiştir.

Kadınlara Yönelik Uluslararası Haklar Beyannamesi olarak da adlandırılan ve kadınlara cinsiyetlerine göre ayrımcılık yapılmamasına dair yasal bağlayıcılığı olan tek uluslararası sözleşme niteliğindeki Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) ve CEDAW Komitesi'nin 19 sayılı Genel Tavsiye Kararı, İstanbul Sözleşmesi'nin yasal dayanağını oluşturmaktadır. 19 sayılı Genel Tavsiye Kararı, taraf devletlerden Komite'ye düzenli olarak sundukları raporlarda şunlara yer vermelerini talep etmiştir: kadınlara yönelik şiddet olaylarına dair istatistik veriler; şiddete maruz bırakılan kadınlara sağlanan hizmetler ile ilgili bilgiler; iş yerinde taciz, evde istismar ve cinsel şiddet de dahil olmak üzere kadınların günlük hayatta maruz bırakıldığı şiddetten kadınları korumak için alınan yasal ve sair türden önlemler ile ilgili bilgiler. CEDAW, Avrupa Konseyi'ne üye tüm devletler tarafından imzalanmıştır.

Sözleşmeye yönelik müzakerelerde, toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının güçlenmesine ilişkin önemli siyasi bildirimlere ek olarak 1995 yılında Dördüncü Dünya Kadınlar Konferansında kabul edilen Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformundan ilham alınmıştır.

İstanbul Sözleşmesi, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi tarafından 7 Nisan 2011 tarihinde kabul edilmiştir. 22 Nisan 2014 tarihinde Andorra tarafından atılan 10. imzadan sonra Sözleşme, 1 Ağustos 2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Sözleşme, özellikle şiddet ve kadınlar ile kız çocuklarına yönelik şiddet konuları alan ilk uluslararası anlaşma niteliğindedir. Şu ana kadar Avrupa Konseyi'ne üye 46 devlet (AB ülkeleri ve AB üyesi olmayan ülkeler) Sözleşmeyi imzalamış olup 33'ü de onaylamıştır. Avrupa Birliği ise Sözleşmeyi 13 Haziran 2017 tarihinde imzalamıştır (Detaylar için Ek 1'de bakınız).

İstanbul Sözleşmesi, "kadınların" ve "erkeklerin" toplumsal rollerine, davranışlarına, faaliyetlerine ve özelliklerine göre toplumsal cinsiyeti "sosyal olarak yapılandırılmış bir kategori" olarak tanımlayan ilk uluslararası sözleşmedir. Sözleşme, toplumsal cinsiyet eşitliği ile kadınlara yönelik şiddetin ortadan kaldırılması arasında kesin bir bağ kurmaktadır. Bu kapsamda Sözleşme, kadınlara yönelik şiddetin yapısal bir mahiyeti olduğunu, kadın ve erkekler arasında tarih boyunca var olan güç dengesizliğinin bir tezahürü niteliği taşıdığını kabul etmektedir.

Sözleşmede “kadınlara yönelik toplumsal cinsiyete dayalı şiddet” ifadesi kullanılmış olup bunun, CEDAW Komitesi’nin kadınlara yönelik şiddet ile ilgili 19 sayılı Genel Tavsiye Kararında (1991) bahsi geçen “toplumsal cinsiyete dayalı şiddet” ifadesine eşdeğer, CEDAW’ın 35 sayılı Genel Tavsiye Kararı ile de aynı doğrultuda olduğu kabul edilmektedir. Bu ifade, kadınların toplumsal cinsiyete dayalı kalıp yargılardan kaynaklı şiddetten korunmasının amaçlandığı şekilde anlaşılmalıdır.

İstanbul Sözleşmesi, kadınlara yönelik şiddet ve ev içi şiddet bakımından Avrupa’da yasal bağlayıcılığı olan ilk sözleşme olup aynı zamanda ciddi bir insan hakları ihlali olan bu konuyu en kapsamlı şekilde ele alan uluslararası bir anlaşma niteliğindedir. Avrupa’yı ve diğer kıtaları daha güvenli hale getirme yolunda ileri doğru atılmış önemli bir adım olan Sözleşmenin amacı kadına yönelik şiddete karşı sıfır tolerans sağlamaktır.

Sözleşmenin İçeriği

Sözleşmenin amacı, kadınları her türlü şiddete karşı korumak, kadınlara yönelik şiddet ile ev içi şiddetin kovuşturulup ortadan kaldırılmasını sağlamaktır. Sözleşme, genel ve ev içi şiddete maruz bırakılmış kadınlara koruma ve destek sağlamaya yönelik kapsamlı bir yasal çerçeve ve politika çerçevesi içermektedir.

- **Önleme** – Sözleşme, kadınlara yönelik şiddet ile ev içi şiddetin önlenmesine büyük bir ağırlık vermektedir. Bu bağlamda taraf devletlerin, şiddete maruz bırakılan kadınlar ile temas kuran çalışanları eğitmek veya düzenli olarak farkındalık kampanyaları düzenlemek gibi Sözleşme ile tanımlanmış yükümlülükleri bulunmaktadır. Sözleşme, başta erkekler ve oğlan çocukları olmak üzere toplumun tüm üyelerine kadınlara yönelik şiddete ve ev içi şiddete son vermek üzere destek vermeleri çağrısında bulunmaktadır.
- **Koruma** – Sözleşme, şiddete maruz bırakılanların korunması ve desteklenmesi için bazı önlemler belirlemiştir. Şiddete maruz bırakılanların hizmetlere (örn; ücretsiz yardım hatları, sığınma evleri, tecavüz kriz veya cinsel şiddet sevk merkezleri) kolayca ulaşmasını sağlamaya yönelik hükümler ile failere yönelik hükümler içermektedir.
- **Kovuşturma** – Sözleşme, kadınlara yönelik şiddet ile ev içi şiddet türlerini geniş kapsamlı olarak tanımlayıp bunların cezalandırılmasını öngörmektedir. Söz konusu şiddet türlerine;
 - fiziksel şiddet
 - psikolojik şiddet
 - taciz amaçlı takip
 - tecavüz de dahil olmak üzere cinsel şiddet
 - erken ve zorla evlilik
 - kadın sünneti
 - zorla kürtaj
 - zorla kısırlaştırma dahildir.

- **Bütüncül Politikalar** – Sözleşme, daha etkin sonuçlar alınması için taraf devletlerden; kamu kurumlarını, STK'ları, ulusal, bölgesel ve yerel yönetimler ile kuruluşları kapsayan kapsamlı ve eşgüdümlü politikalar geliştirip uygulamalarını talep etmektedir.

Kadınlara yönelik şiddet ve ev içi şiddete karşı kapsamlı bir yaklaşım

- **Toplumsal cinsiyet boyutu** – Sözleşme, kadınlara yönelik şiddet ve ev içi şiddeti toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlama anlamında en geniş kapsamda ele almaktadır. Bu nedenle Sözleşme uyarınca taraf devletlerin, toplumsal cinsiyet eşitliğini ve kadının güçlenmesini sağlayacak politikalar benimsemesi gerekmektedir.
- **Göçmen kadınlar, sığınmacı kadınlar ve mülteci kadınlar** – Göç eden, sığınma talebi olan veya resmi herhangi bir belgesi olmayan kadınlar, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet karşısında özellikle savunmasız durumdadır. Sözleşme, hükümlerinin uygulanması sırasında göçmen veya mülteci statüsüne bağlı ayrımcılığı yasaklamaktadır. Sözleşmenin bir bölümü, durumları ile bağlantılı özel koşulların göz önünde bulundurulması için kadın göçmenlere ve sığınmacılara ayrılmıştır.
- **Çocuklar** – Sözleşme, özellikle çocuklara yönelik pek çok hüküm barındırmaktadır. Koruma alanında, ev içi şiddete maruz bırakılmış veya şahit olmuş çocuklar da dikkate alınmıştır. Sözleşme, tüm oğlan ve kız çocuklarının şiddete şahit olabileceğini veya maruz bırakılabileceğini kabul edip Sözleşmede tanımlanan şiddet türlerinden herhangi birine maruz bırakılmış oğlan ve kız çocuklarının desteklenmesini ve korunmasını savunmaktadır.

Erken evliliklerin suç sayılması için Sözleşmede zorla evliliğe de değinilmektedir.

İstanbul Sözleşmesi, kız çocuklarına yönelik toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin önlenmesi için birtakım önlemlere de yer vermektedir. Buna kadın sünneti, zorla kısırlaştırma ve zorla kürtaj gibi konulara yönelik hükümler dahildir.

İzleme Mekanizması

Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddete Karşı Uzman Eylem Grubu ya da kısa adıyla **GREVIO**¹, İstanbul Sözleşmesi'nin taraf devletler tarafından nasıl uygulandığını izlemekten sorumlu olan bağımsız bir uzmanlar grubudur. Hâkim, akademisyen, sosyal hizmet uzmanı ve çoğu STK tecrübesi olan diğer meslek uzmanları gibi bağımsız ve tarafsız üyeleri bulunmakta olan GREVIO kadınlara yönelik şiddet ve ev içi şiddet ile ilgili konularla ilgilenmektedir. Sözleşmeye taraf devletler, İstanbul Sözleşmesi hükümlerini uygularken aldıkları yasama ve sair önlemler ile ilgili olarak GREVIO'ya bir rapor sunmak zorundadır. Bu izleme mekanizması, ülkelerin yükümlülüklerini yerine getirmelerini ve sorumlu tutulmalarını sağlamak üzere görev yapmaktadır. GREVIO sekreteriyasına conventionviolence@coe.int adresinden ulaşabilirsiniz.

¹ GREVIO ile ilgili SSS'lere [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

İSTANBUL SÖZLEŞMESİ İLE İLGİLİ SIKÇA SORULAN SORULAR

1. İstanbul Sözleşmesi, “toplumsal cinsiyet” kavramını nasıl ele alıyor?

Sözleşme’de “toplumsal cinsiyet” kavramı, “herhangi bir toplumun, kadınlar ve erkekler için uygun olduğunu düşündüğü sosyal anlamda oluşturulmuş roller, davranışlar, faaliyetler ve özellikler” olarak tanımlanmaktadır¹. Toplumsal cinsiyet rolleri, kültürel normlar ve ayrımcı davranış kalıpları, erkekler ve kadınlar arasında sıklıkla güç dengesizliklerine neden olmakta ve kadınları erkeklerden daha aşağı bir düzeyde konumlandırıp şiddeti, tehdidi ve korkuyu daha “kabul edilebilir” hale getirebilmektedir.

CEDAW, 19 sayılı Genel Tavsiye Kararı (1991) ile kadınlara yönelik şiddeti kadınlara yönelik bir ayrımcılık olarak uzun zaman önce tanımlamış olsa da İstanbul Sözleşmesi, kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddete özel ağırlık verilen ilk uluslararası sözleşme niteliğindedir. Ayrıca, İstanbul Sözleşmesi toplumsal cinsiyeti sosyal bir yapı olarak tanımlayan ve taraf devletleri, toplumsal cinsiyet eşitliğini, kadınlara yönelik şiddeti bitirmek için bir ön koşul olarak kabul etmeye zorlayan yasal yönden bağlayıcı ilk sözleşmedir.

Sözleşme, “kadınlara yönelik şiddeti toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı bir şiddet türü olarak tanımlarken taraf devletlerin kadınları her türlü şiddetten korumasını, kadınlara yönelik şiddet ile ev içi şiddetin kovuşturulup ortadan kaldırılmasını ve kadınların güçlenmesi de dahil olmak üzere, kadınlarla erkekler arasında önemli ölçüde eşitliği yaygınlaştırmasını” gerektirmektedir.²

2. İstanbul Sözleşmesi, ülkelerin kültürlerine ve geleneklerine herhangi bir şekilde karşı geliyor mu?

Hayır. İstanbul Sözleşmesi uyarınca taraf devletlerin, şiddetin kabul edilebilir ve yaygın hale gelmesine neden olabilecek kadınların daha aşağı bir konumda olduğu algısını ve kadınlar ile erkeklere yönelik kalıplaşmış rollere dayalı ön yargıları, gelenek ve görenekleri ortadan kaldırması gerekmektedir. Sözleşme, taraf devletlerden “kültür, gelenek, din, görenek veya sözde “namus” adı verilen kavramların, herhangi bir şiddet eylemine gerekçe olarak kullanılmamasını temin etmelerini” talep etmektedir³. Örneğin, Sözleşme kadın sünnetini⁴ ve erken ile zorla evliliği suç saymaktadır.⁵

İstanbul Sözleşmesi, kadınlara yönelik şiddet ve ev içi şiddetin önlenmesi ve bununla mücadele edilmesine ilişkin olarak Avrupa’nın ilk kapsamlı yasal çerçevesi olup Sözleşmenin tek amacını da bu oluşturmaktadır. Sözleşme, kadınları her türlü şiddete karşı korumayı ve kadınlara yönelik şiddet ile ev içi şiddetin kovuşturulup ortadan kaldırılmasını sağlamayı amaçlamaktadır.

¹3. Madde, [İstanbul Sözleşmesi](#).

²1. Madde, a.g.e.

³12. Madde, a.g.e.

⁴38. Madde, a.g.e.

⁵37. Madde, a.g.e.

Sözleşme, kadınlara yönelik sadece kadın oldukları için işlenen toplumsal cinsiyete dayalı bir şiddet türü olduğu düşüncesiyle kadınlara yönelik şiddeti ağır bir insan hakları ihlali olarak kabul etmektedir¹. Sözleşme, bu bakımdan CEDAW, Çocuk Hakları Sözleşmesi ve Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme başta olmak üzere önemli uluslararası insan hakları sözleşmeleri ile uyumlu ve tutarlıdır.²

3. Sözleşme, aile değerlerine karşı mı veya taraf devletleri, “aile” kavramını belli bir şekilde tanımlamaya zorluyor mu?

Hayır. Sözleşme, ne “aile” kavramını tanımlamakta, ne de taraf devletleri “aile” kavramını belli bir şekilde tanımlamaya zorlamaktadır. “Aile” kavramına, aşağıda görüldüğü üzere sözleşme bağlamında dört yerde değinilmektedir:

- “Çocukların, ev içi şiddetin tanığı olmak da dahil olmak üzere, ev içi şiddetin mağduru olduklarının bilincinde olunması”³
- Ev içi şiddetin, ev içinde gerçekleşen “fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik şiddet eylemleri” olarak tanımlanması.⁴
- “İç hukukun kabul ettiği eski veya mevcut bir eşe veya birlikte yaşanan bireye karşı, aile fertlerinden biri tarafından, mağdurla birlikte ikamet eden biri tarafından veya yetkisini suiistimal eden biri tarafından işlenen suçlar”ın göz önünde bulundurulması.⁵
- Taraf devletlerden, “mağdurun en azından kendisinin veya ailesinin tehlikede olabileceği durumlarda, failin kaçması veya geçici ya da kesin olarak serbest bırakılması halinde mağduru bilgilendirmelerini” talep edilmesi.⁶

Sözleşme, aile kavramını yeniden tanımlamaya veya kadın ile erkekleri belli bir şekilde yaşamaya zorlamaya çalışmamaktadır. Kadınlar, eşleri çalışırken evde kalan anneler olmak istiyorlarsa, sözleşme hiçbir itiraz getirmemektedir.

4. İstanbul Sözleşmesi, ulusal anayasalarda değişiklik yapılmasını gerektiriyor mu?

Hayır. İstanbul Sözleşmesi, ulusal anayasaları değiştirme amacı taşımamaktadır ve anayasa ile ilgili konulara Sözleşmede yer verilmemektedir. Sözleşme, uluslararası hukukun üstünlüğü ilkesini benimsemiş uluslararası bir yasal sözleşmedir. Sözleşme bir ülke tarafından imzalanıp onaylandığında hükümleri, ulusal hukukun bir parçası haline gelir ve taraf devlet üzerinde bağlayıcı etkiye sahip olur. Temel amacı, “şiddet eylemlerinin önlenmesi, soruşturulması, cezalandırılması ve bu eylemler nedeniyle tazminat verilmesi konusunda azami dikkat ve özenin sarf edilmesi için

¹ 1. ve 3. Madde

² Önsöz, a.g.e.

³ Önsöz, a.g.e.

⁴ 3. Madde, a.g.e.

⁵ 46. Madde, a.g.e.

⁶ 56. Madde, a.g.e.

gerekli yasal ve diğer tedbirleri” sağlamaktır.¹ Yasal olarak bağlayıcı bir belge olduğu için taraf devletler, kadınlara yönelik şiddet ve ev içi şiddet konusuna yeterli derecede duyarlı olmaları konusunda sorumlu tutulmaktadır.

5. Sözleşme, taraf devletleri okullarda cinsel yönelim ve cinsel kimlik eğitimi vermeye zorluyor mu?

Hayır. İstanbul Sözleşmesi, çocuklara cinsel yönelim veya cinsel kimlik konularında tekrar eğitim verilmesini gerektirmemektedir. Sözleşmenin gerektirdiği tek eğitim, kadınların erkeklerden aşağı bir konumda olduğu ve kadınların eşleri veya erkek akrabaları tarafından “kontrol edilmesinin” veya “cezalandırılmasının” kabul edilebilir olduğu düşüncesine dayalı ayrımcı davranış kalıplarına son verilmesine yöneliktir.

Örneğin, Sözleşme’nin 14. maddesi uyarınca taraf devletlerin, davranış kalıplarından arındırılmış toplumsal cinsiyet rolleri (kızların bilim insanı, erkeklerin hemşire olması gibi) ile ilgili eğitim araçlarına okul müfredatında yer vermesini ve erkeklere (sadece eve ekmek getiren kişiler olarak görülmeleri) ve kadınlara (sadece anne ve bakıcı olarak görülmeleri) yönelik geleneksel roller ile sınırlı kalmaksızın kız ve erkek çocuklarını hayatta çeşitli fırsatlar peşinde koşabilecek şekilde güçlendirmesini gerektirmektedir. Ayrıca bu madde, taraf devletlerin cinsel yönelim ve cinsel kimlik ile ilgili eğitim araçlarına yer vermesi gerektiğini ifade etmemektedir.

6. İstanbul Sözleşmesi, taraf devletlerin kendi kanunları doğrultusunda hukuken “üçüncü bir cinsiyet” tanımlamasını gerektiriyor mu?

Hayır. Sözleşme, taraf devletlerin kendi kanunları doğrultusunda hukuken üçüncü bir cinsiyeti tanımlamasını gerektirmemektedir ve “üçüncü toplumsal cinsiyet” veya “üçüncü cinsiyet” kavramlarına Sözleşmede yer verilmemektedir. Sözleşme, hemen hemen bütün uluslararası insan hakları sözleşmelerinde olduğu gibi taraf devletlerin “cinsiyet, toplumsal cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasi veya başka tür görüş, ulusal veya sosyal köken, bir ulusal azınlıkla bağlantılı olma, mülk, doğum, cinsel yönelim, toplumsal cinsiyet kimliği, sağlık durumu, engellilik, medeni hal, göçmen veya mülteci statüsü veya başka bir statü gibi, herhangi bir temele dayalı olarak” ayrımcılık yapmamasını gerektirmektedir².

7. Sözleşme, eşcinsel evliliği destekliyor mu?

Hayır. İstanbul Sözleşmesi’nin hükümlerinde eşcinsel evlilik konusuna değinilmemektedir. Sözleşme, sadece zorla evliliği bir şiddet türü olarak tanımlayıp suç olarak kabul etmektedir³.

¹5. Madde, a.g.e.

²4. Madde, a.g.e.

³37. Madde, a.g.e.

UNITED NATIONS
DEVELOPMENT GROUP
EUROPE AND
CENTRAL ASIA
TOGETHER FOR DEVELOPMENT

*Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Alanında Tema
Odaklı Koalisyonlar*

Temmuz 2020

8. İstanbul Sözleşmesi, kürtaji destekliyor mu?

Hayır. İstanbul Sözleşmesi'nde kürtaji konusuna ve bununla ilgili politikalara değinilmemektedir. Sözleşme, sadece zorla kısırlaştırmayı ve zorla kürtaji kadınlara yönelik özel nitelikte eylemler olarak tanımlayıp bunları suç olarak kabul etmektedir¹.

9. İstanbul Sözleşmesi, trans veya interseks bireyler için yeni bir “mülteci statüsü” mü öngörüyor?

Hayır. Kadınların kendilerini ifade edip kaçma nedenlerini anlatmasını sağlayacak sığınma işlemlerinin toplumsal cinsiyete duyarlı şekilde yapılması Sözleşmenin 60. maddesi uyarınca gereklidir. Çünkü anlatacakları hikâye ve başlarından geçenlerin toplumsal cinsiyete dayalı olması durumunda, Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin 1951 Sözleşmesi kapsamında mülteci statüsü kazanabilirler.

¹ 39. Madde, a.g.e.

Ek 1: İstanbul Sözleşmesini İmzalamış Devletler (Temmuz 2020 itibarıyla)

Ülke	İmza	Onay	Yürürlüğe giriş
Arnavutluk	19/12/2011	04/02/2013	01/08/2014
Andorra	22/02/2013	22/04/2014	01/08/2014
Ermenistan	18/01/2018		
Avusturya	11/05/2011	14/11/2013	01/08/2014
Azerbaycan			
Belçika	11/09/2012	14/03/2016	01/07/2016
Bosna Hersek	08/03/2013	07/11/2013	01/08/2014
Bulgaristan	21/04/2016		
Hırvatistan	22/01/2013	12/06/2018	01/10/2018
Kıbrıs	16/06/2015	10/11/2017	01/03/2018
Çek Cumhuriyeti	02/05/2016		
Danimarka	11/10/2013	23/04/2014	01/08/2014
Estonya	02/12/2014	26/10/2017	01/02/2018
Finlandiya	11/05/2011	17/04/2015	01/08/2015
Fransa	11/05/2011	04/07/2014	01/11/2014
Gürcistan	19/06/2014	19/05/2017	01/09/2017
Almanya	11/05/2011	12/10/2017	01/02/2018
Yunanistan	11/05/2011	18/06/2018	01/10/2018
Macaristan	14/03/2014		
İzlanda	11/05/2011	26/04/2018	01/08/2018
İrlanda	05/11/2015	08/03/2019	01/07/2019
İtalya	27/09/2012	10/09/2013	01/08/2014
Letonya	18/05/2016		
Lihtenştayn	10/11/2016		
Litvanya	07/06/2013		
Lüksemburg	11/05/2011	07/08/2018	01/12/2018
Malta	21/05/2012	29/07/2014	01/11/2014
Monako	20/09/2012	07/10/2014	01/02/2015
Karadağ	11/05/2011	22/04/2013	01/08/2014
Hollanda	14/11/2012	18/11/2015	01/03/2016
Kuzey Makedonya	08/07/2011	23/03/2018	01/07/2018
Norveç	07/07/2011	05/07/2017	01/11/2017
Polonya	18/12/2012	27/04/2015	01/08/2015
Portekiz	11/05/2011	05/02/2013	01/08/2014
Moldova Cumhuriyeti	06/02/2017		
Romanya	27/06/2014	23/05/2016	01/09/2016
Rusya Federasyonu			
San Marino	30/04/2014	28/01/2016	01/05/2016
Sırbistan	04/04/2012	21/11/2013	01/08/2014
Slovak Cumhuriyeti	11/05/2011		

UNITED NATIONS
DEVELOPMENT GROUP
EUROPE AND
CENTRAL ASIA
TOGETHER FOR DEVELOPMENT

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Alanında Tema
Odaklı Koalisyonlar

Temmuz 2020

Slovenya	08/09/2011	05/02/2015	01/06/2015
İspanya	11/05/2011	10/04/2014	01/08/2014
İsveç	11/05/2011	01/07/2014	01/11/2014
İsviçre	11/09/2013	14/12/2017	01/04/2018
Türkiye	11/05/2011	14/03/2012	01/08/2014
Ukrayna	07/11/2011		
Birleşik Krallık	08/06/2012		
Avrupa Birliği	13/06/2017		

Ek 2: Temel Kaynaklar

1. Bridget O'Loughlin (Avrupa Konseyi İstanbul Sözleşmesi İdari Sekreteri), Görüş: "İstanbul Sözleşmesi: Yanlış fikirler sisinin dağıtılması", *EUobserver*, 8 Mart 2018: <https://euobserver.com/opinion/141235>.
2. Avrupa Konseyi. Kadınlara yönelik şiddet ve ev içi şiddetin önlenmesi ve bununla mücadele edilmesi, Nisan 2010: <https://rm.coe.int/168008482e>.
3. Avrupa Konseyi, İstanbul Sözleşmesi Bilgi Notu: <https://rm.coe.int/istanbul-convention-factsheet/168078ec5c>.
4. [İstanbul Sözleşmesi Kitapçığı](#)
5. [Genel Bakış – İstanbul Sözleşmesi](#)
6. [Kadınlara yönelik şiddet ile ev içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadele edilmesine ilişkin olarak Avrupa Konseyi'ne sunulan açıklayıcı rapor](#)
7. [Kadınlara yönelik şiddet ile ev içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadele edilmesine ilişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ne uymanın 12 adımı](#)
8. [Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetin önlenmesine ve bunlarla mücadele edilmesine ilişkin uluslararası bir araç](#)
9. Avrupa Konseyi internet sitesi: <https://www.coe.int/en/web/portal>.
10. [Özel Raportörün ve EDWAW kadın hakları platformunun Covid-19 ve kadınlara yönelik şiddet ile ayrımcılık vakalarının artışı ile ilgili ortak açıklaması](#)